

UJVIDÉKI NAPLÓ

TÁRSADALMI ÉS A VÁROSI KÖZÜGYEKET SZOLGÁLÓ LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
II. Rákóczi Ferenc-út 35. szám
I-ső emelet és Szövetkezeti
Könyvnyomda. Telefonsz. 371.

Felölős szerkesztő: CSERNYEI MÓR

Megjelenik minden vasárnap.
A lap előfizetési ára: egész
évre 10 korona, fél évre 5 ko-
rona. Egyes szám ára 12 fillér.

Esetünk van.

Morvay Simon rendőr állítólag megverte volna V...-né-t és B...-né-t. Ezek panaszára a főkapitány Morvayt lefokozta.

Szavahihető tanuk állítják, hogy B...-né a lépcsőről lecsuszott és zuzódásai ebből keletkeztek. Nem védjük a brutálitást, csak az igazságot. A rendőr nem bánt valami finoman a két sértett asszonnyal. Szeretnők látni, hogy van-e ember a világon, ki másképpen cselekednék, mint Morvay, mikor a vadállattá változott paraszttömeg olyan szitkokat szór feléje, hogy ezeket reprodukálni nem lehet. Anyira megszedték magukat, hogy az Isten sem bír már velük. A piacon ők az urak, a boltokban, a hivatalokban stb. ők hatalmaskodnak. Mindenkivel feleselnek. Még érthető, ha liszt, kenyér vagy zsírról van szó, de a cukorért nem kellene annyira törtelni magát, ennek a népnek, ki annyira megnehezítette a megélhetésünket. Semmit nem nekünk! Mindent magának, mert ő „szegény” nép. Még a cukrot is elviszik előlünk. És minő vad durvaság lakozik modorában! Csak tessék egyszerű végighallgatni ezeket a „szegényeket”, majd akkor tessék véleményt mondani, hogy lehetséges-e a rendőrnek szótlanul eltűnni a szegény-nép gorombaságát. Hisz ő is ember. Benne is föllázad az önpéret. Sajnáljuk, hogy ilyen fölötte szigorúan büntette meg a főkapitány ur. Tán lehet még változtatni a dolgon, mert túlszigorunk tartjuk, ha egy talpig becsület, pontos, lelkiismeretes, kötelességtudó rendőrt ilyen szigorúan megbüntetnek. A „szegény-nép” is szigorúan kell bántani, különösen azokkal, kik most egyszerre a kávé és cukorra éhesek, míg azelőtt a rántott leves, egy gerend foghagyma, sokszor száraz kenyér is jó volt, de most gorombasága árán akarja a cukrot stb. megszerezni.

Jövedelméhez illik a csésze kávé, ezt pedig keserűen nem lehet meginni, de nekünk le kell nyelnünk a keserű labdacsoportokat, amiket ők az ujvidéki „szegény-nép” az árdrágitással adnak be nekünk. Senki más nem rontotta el az ujvidéki piacot, mint a kofák. Összevásárolták az élelmicikkeket, baromfi stb. magasra fölserfolták az árakat és csak akkor bocsátották eladásra. Ha valaki kifogásolni merészelj a manipulációikat, akkor jaj annak! De ha goromba nyelvedesütközik a rendőr nem tűri, akkor sirva állanak a hatóság elé, bepanaszolják a „brutális” Morvayakat.

Nincs jogunk hozzá, hogy a főkapitány ur intézkedéseit bíráljuk és ezért csak az emberszeretet nevében kérjük, hogy a kiszabott büntetést enyhítse. A főkapitány ur feltékenyen őrzi a rendőrség tekintélyét és ezért hozta ezen ítéletet. De a bűnösség oka főleg a község durvaságából származik. Cs. M.

Ujvidék hódoló felirata IV. Károly királyhoz.

Ujvidék szabad királyi város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy IV. Károly királyhoz a Szent István koronájával történt megkoronázása alkalmából hódoló feliratot intéz.

A történelmi felirat, amelynek minden szava méltóan fejezi ki Ujvidék polgárságának loyális érzelmét, a következő:

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

A Királyyért és Hazájáért legendás ősi vitészséggel vérét ontó hűségese magyar nemzet Császári és Apostoli Királyi Felségedet és Felséges Hívecsét, Királynékat megkoronázván: legjelentőségtelesebb és legbensőségesebb nemzeti ünnepeket írta fel 1916. évi december hó 30.-án a történelem.

Mert ezen pompás közjogi aktus — teljes királyi hatalmat adó — törvényes jelentőségével a megértelt Fejedelmi Szeretet varázsával mi lílok lelkebe a kölcsönös megértés, a boldog nemzeti jövő édes re-

ménységének legszebb virágait ültette.

Császári és Apostoli Királyi Felséged és Királyné Nagyaszonnyunk Ó Felsége „nemcsak törvényeink szavát, de Szívük sugallatát is követve” koronázta: nemcsak a kétoldali közjogi szerződés jogi erejével, hanem Felséges Szívük hatalmával is meghódították a legendás arany magyar szívet, a hagyományos magyar királyhűség és rajongó hódolat legfőbb erkölcsi zálogát.

A koronázás ezen jelentőségének forrásából fakadt nemzeti örömmünnep boldogságában Ujvidék szabad királyi város községe is — a Felségtekre és nemzetünkre szakadatlan isteni áldást, boldogságot esdő föhásza kíséretében — a legmélyebb alattvalói hódolatát és törhetetlen hűségét nyilvánítja, melynek hervadhatatlan virágait — a törvényhatósági bizottság 1916. évi december hó 21. napján tartott közgyűléseinek kitörő lelkesedéssel hozott határozata rendeletéből — Ujvidék szabad királyi város községe nevében legmélyebb alattvalói hódollal tesszik le *Császári és Apostoli Királyi Felséged és Királyné Nagyaszonnyunk Ó felsége* legmagasabb Színe elé

legálázatosabb szolgálai:

Profuma Béla
polgármester.

Dr. Marckavich Imre
lőjegyző.

(P. H.)

A feliratot a kabinetiroda utján most terjesztik fel IV. Károly király elé.

Felhívás.

Közgazdaságunk mindama vállalata, mely közszükségletet képez, biztosan és bőven jövedelmez, legtöbb esetben külföldi pénzcsoportok — esetleg néhány hazai pénzcsoporttal kevert — alakítása. Különösen a biztosítási szakmánál van ez így, mert a sok külföldi intézeteken kívül a Budapestre székelő és esetleg ott is alapított intézetek részvényeinek legnagyobb része is a külföldön van elhelyezve néhány nagyobb csoportnál.

Ezen biztosító intézetek a községgel szemben vállalt kötelezettségeink elegendet tesznek ugyan, de a község pénzből felszaporodó milliókra rugó h szon nemcsak hogy a nagy ojjakat

fizető község zsebébe nem térül vissza, sőt a legnagyobb hányada külföldre kerül.

Most, amidőn ismét számtalan külföldi intézet telepedett le újra hazánkban és a régi társaságok ismét felemelkedtek a biztosítási díjleteleiket és sulyosították feltételeiket — igazán elérkezett az idő, hogy a magyar község is ébredjen és a maga javára, a saját pénzből alapítsa meg egyedül az ő érdekét szolgáló tisztán magyar biztosító intézetet társadalmi és részvénytársasági alapon. hogy ily módon visszatérüljön a magyar község zsebébe legalább a részvényjegyzés arányában a biztosítási díjakból felmaradt milliókra rugó haszon.

Különösen a magyar földbirtokeos, gyáros, nagyiparos és kereskedő osztályra, kik a biztosítottak legnagyobb contingentjét képezik, harul a kötelesség egy tisztán magyar, nem külföldi nagy pénzcsoportok, hanem egyedül a magyar biztosító község érdekeit előmozdító magyar biztosító társaság megteremtésében részvények jegyzése által segítséget nyújtan. Ezzel a magyar község nemcsak hazafias kötelességet teljesít, hanem a részvényekbe fektetett tőkét jól gyümölcsözöti, mert ezen üzletag megfelelő vezetés mellett nagy nyereséget hoz és a részvények értéke rohamosan emelkedik.

A nagytársadalom által alapított és támogatott biztosító intézetnél a község nemcsak a pénzt elhelyezheti el gyümölcsözően, de könnyebben elérhető az, hogy liberálisabb feltételek mellett olcsóbb díjak állapíttassanak meg, miáltal a biztosítási eszme nagyobb tért hódít és kedvelté lesz hazánkban.

Nem elegendő ezen alapítással a már meglévő magyar biztosítási intézeteket gyengíteni, csupán a még mindig túlsúlyban levő nagyszámú külföldi intézeteket visszaszorítani és a biztosítási üzletet oly alapokra fektetni, hogy az abból származó előnyöket a biztosított felek és a nagy magyar társadalom élvezze.

Száz koronás névértékű részvényeket bocsátunk ki, hogy a kisebb vagyonuaknak is hozzáférhető legyenek és egy kézbe, kivéve az igazgatósági, választmányi és felügyelőbizottsági tagokat, több mint 10 részvényt lehetőleg nem is adunk. Ezáltal — tekintve, hogy sokan csak 2—3 darabot fognak jegyezni — az összes részvények legfeljebb 4—5.000 kézbe fognak kerülni.

Ez a 4—5.000 részvényes az első évben egymaga is kép-s

az új intézetet elegendő fizetanyaggal ellátni — ha csupán saját biztosítását adja fel — és így a nagyszámú részvényesek által egy tekintélyes fizetáallományhoz *majdnem költség nélkül jut* van, nyilvánvaló, hogy ezen új magyar intézet már az első évben nagy hasznot lesz képes felmutatni. Ha még figyelembe vesszük, hogy a biztosító intézetek jelenlegi szervezete mellett az egyes fizetők megszerzésére az első évi díjbevétel 50—80%-át kell áldozniok, nyilvánvaló, hogy ezen új alapítás — melynek 4—5,000 részvényese önként fogja felajánlani biztosításait felvételre és ezekre költség alig lesz — joggal lényes eredményre számíthat még az esetben is, ha sokkal olcsóbb díjfeltételekkel dolgozik.

A földbírtokosok, kik legnagyobb kontingensét képezik hazánkba a biztosító feleknek, a **gyárosok, fakereskedők és malomtulajdonosok, kik magas díjak mellett is sokszor nehezen tudják elhelyezni most biztosításaikat,** ezen alapításban részvényjegyzés által való részvételével csoportokba oszva, mint részvényesek biztosításait elhelyezésre és a díjak megállapítására nézve sokkal kedvezőbb helyzetet fognak maguknak teremteni.

A városok és községek is, kiknek saját biztosításai elsőrendű jó kockázatot képeznek és aránylag sok díjat fizetnek évente, saját jól felgott érdeküket is szolgálják, ha ezen alapításban részvényjegyzéssel részvémenek. Eltekintve a már vázolt előnyöket, könnyen jutnak olyan jövedelmi forrásokhoz, melylyel tüzoltóságukat évről-évre finanszírozzák, amennyiben a részvenyt jegyző községek könnyen kioszkíthatják, hogy az új alapítás már megalakulásánál mondja ki, hogy a nyereség néhány százalékát minden évben a részvényes városok és községek tűzrendészeti felszerelésének fejlesztésére fordítja.

Már több ízben és több helyen felmerült azon törekvés, hogy a biztosítás államossitassék vagy kötelezővé tétessék, — nem bizonyult célravezetőnek és olyképen megvalósíthatónak, hogy a köz érdekeinek tényleg megfeleljen. Ellenben ezen alapítás, mely a hatóságokat és a magánosokat egy érdeklőben hozza, már nagyrésztben megközelíti ezt a célt, mivel az előrendő haszon nem néhány bank és élelmes tőkepénzes zsebbe, hanem a támogatás és részvétel arányában 4—5.000 kefél.

Mivel több város, község, főbírtokos, gyáros, nagyiparos, kereskedő és más foglalkozású is jegyez tehát ezen részvényekből, annál biztosabb lesz a vállalatnak a sikere, mert mindannyi részvényese — támogatója is lesz ezen új magyar biztosító társaságnak, melynek jövedelméből mint részvényes, nem a milliómosok, hanem a nagytársadalom részesedik.

Részvényjegyzések Uvidéken **Csernyei Mór** úrnál, az Uvidéki Napló szerkesztőjénél eszközölhetők, ki szíves kétséggel szolgál további felvilágosítással.

Alapítási tervezet és részvény-tartási ív így szől:

1. Alőírottak „Országos elemikár és életbiztosító részvénytársaság” cég alatt Budapest székhellyel egy biztosító társaság létesítésével foglalkoznak, melynek célja lesz biztosítást nyújtani oly károkkért, melyek:

I. tűz, villám, felrobbanás által okoztatnak.

II. Az életbiztosítás minden ágaira.

2. A vállalat 60 évre alakul.

3. A vállalat részvénytőkéje legalább 3,000,000 (három millió) koronában állapították meg, mely 30,000 db. egyenkint 100 (egyszáz) korona névértékű névre szóló részvényre oszlik.

4. A részvényre 10%-a, vagyis darabonként 10 (tíz) korona és alapítási költség fejében 8 (nyolc) korona fizetendő aláíraskor az ivartartó kezéhez, vagy a m. kir. postatakarékpénztár 36394. sz. számlájára fizetendő be, míg a részvény névértékének további 20%-a, vagyis darabonként 20 (husz) korona az alakuló közgyűlésig az alapító bizottság központi irodájához Budapestre fizetendő be.

5. A m. k. postatakarékpénztár 36394. sz. számlájára, vagy az alapító bizottsághoz a részvénytőkére befizetett összegek, a vállalatnak az előirt időben való meg nem alakulása esetén, a feleknek közvetlenül visszaadatik.

6. Azon részvényes, aki a részvényei után járó befizetéseket a felhívásban feltüntetett határnapig pontosan nem teljesíti, az aljáról eredő jogát és már teljesítést befizetéseit elveszti. Az ekként törlesztésben hozott részvény, vagy részvények helyett ugyanoly mennyiségű részvény hozható forgalomba.

7. A részvény aláírási határideje 1917. május 1.

8. Megjegyezzük, hogy a kereskedelmi törvény 183. §-a alapján fenntartjuk magunknak a jogot, az első igazgatóság és választmány 3 évre való kinevezésére, valamint a részvénytulajdonosok esetén a redukció belátásuk szerint eszközölni.

Budapest, január 20.-án.

Az alapító bizottság.
Haza! keresk. és forgalmi
részvénytársaság
Népszínház-utca 22.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Dr. M. J. tsz. bíró Szeged. Szíves kétséggel támogatjuk nemes munkásságát és örömmel adunk helyet továbbra is nagybecsű cikkeinek. Kérjük tisztelje meg lapunkat továbbra is tanulmányos cikkeivel, melyek az emberiségnek, különösen most a háborúban, rendkívül nagy szolgálatot tesznek. Üdv.

Ujvidéki séták.

Egyelőre csak Németországban sorozzák az orgonásipokat. Lehet, hogy mi is majd odaérünk, de hát ha a többit kibírtuk, ezt is majd csak elviseljük valahogy. Hát majd csak megszokjuk az orgonátlan tempiómat és, mint megszoktuk a harangtalan tempiómat, a husztalan napot, zsirtalan ételt, szivartalan trafikot és a fénytelen világítást. S megszokjuk a pótsipokot, mint ahogy megszoktuk a többi pótlékokat.

A teapótlékról már elhisszük, hogy jobb a japán theánál, megesküszünk rá, hogy a baborta gesztenyetorta, a kávépótlékkal egy vagyunk, hogy már pótolni sem érdemes, mert ime nélküle is meg tudunk élni, a nikkelpénzt vaspénzzel helyettesítjük, az ezüstöt papírral, a papírt adóssággal, az adósságot csendes elmulással.

Megszoktuk mindent, betörődünk mindenbe; lábunkat vasgöppel pótoljuk, felszémünklet vitézségi éremmel, csizmatalpat csizrezipapírral, emberbaráti telteinket azaafias szónoklatokkal. Átalakult a gyomrunk, az érzékenységünk, a lépünk, a májünk, az érzékenységünk, a vesénk, a zsebünk, a morálunk és a hőmérsékletünk.

Berendezkédünk a kisebb falatokra, nem sőtődünk meg, ha a diplomatáinkat szamaraknak nevezik; kezdjük a háborús riportokat novelláknak nevezni és a haditudósítók írását történelmi regényeknek. Pótolnak, pótolnak, mindent mindennel pótolnak, talán — ha már egyszer annyira tökéletesek leszünk a pótlás technikájában, hogy a lehetent is pótolni tudjuk a lehetésséggel, — akkorra talán a pótszakerék azt is kitalálják, vajjon a háborút hogyan lehetne — a békével pótolni? Erre aztán rögtön örökös szabadsálmát fogunk kérni.

Az árdragítókra illő kemény megbélyegző szó nincs. Sem „gazember” sem „betyár” nem alkalmas. Deresre velük! Nyilvánosan meg kell vesszőzni őket. Brassó polgármestere a katonai szolgálat alól felmentett árdragító névjegyzékét a honvédelmi minisztériummal közölte és kérte, hogy azonnal behívassanak. A közérdekre való hivatkozás itt úgy is felesleges, mert a közérdeket itt senki sem szolgálta, a közönségnek abból, hogy ezen a címen egy csomó ember itthon maradt, nem hogy haszna, de egyenesen kára van, ezeket az embereket tehát egész nyugodtan vihetik a harctérre. A jogos magánérdek pedig még kevésbé jöhet figyelembe, mert ha ez irányadónak vétetik, az esetben

nagyon, de nagyon sokan maradhatnának itthon, miután a háború többé kevésbé minden ember magán jogának sérelmére van, az pedig semmi esetre sem jogos magánérdek, a nagy közönség bőrére pályázni és abból hasznot húzni.

A brassói polgármester ötlete minden esetre dicsérendő és nem ártana, ha az nálunk is követésre találna.

HIREK

Öfelsége II. Vilmos német császár születésének 58. évfordulóját tegnap Ujvidék közönsége méltóan, a dicső szövetséges császár iránt érzett hálá által ösztönözve, megünnepelte. Külsőleg zászlódsz, bent a templomban pedig az istentiszteletken adott kifejezést Vilmos császár iránt érzett hálás tisztelőtének.

A reggeli gyorsvonatot polgári utasok is használhatják. A Mav. ujvidéki állomásönkösege közli velünk, hogy a polgári utasok Ujvidék és Budapest közti, amennyiben a férőhelyek megengedik, az Ujvidékről reggel 7 óra 55 perckor induló gyorsvonatot használhatják. Visszafelé Budapestről Ujvidékre való utazásra ez nem vonatkozik, vagyis a Budapestről délután 3 óra 20 perckor induló, ugynevezett német Urlauber vonatot továbbra is kizárólag katonák használhatják.

A cukorjegy kiosztás. Mindenben kedveznek a földműves, termelő gazdáknak, elsősorban nekik adnak cukorjegyet, a tisztviselőknégyed, az első, utóljára marad. És mégis az a tömeg, elégedetlen. Szőnyegyet terítsenek a telmenő lépcsőre. A rendőr minden egyest karomfogva kísérje a terebme, nehogy panszát tegyen a „szegény” nép. Nekünk a kenyérkeresetünk sötétségének megvilágítására egy liter petróleum kellene, nem kapunk, mert szerencsétlenségünkre az egyik szobánkban gázvilágítás van. Több gázt fogyasztanunk nem szabad, mert akkor lecsavarják a gázunk nyakát. Bennünket is szépen meghalják, de kérésünket nem teljesítik. Hanem ez a „szegény” nép ennek mindent és ezért mindent. De jobb, ha nem sopánkodunk, mert ugy sem használ semmit. Bámuljunk bele a sötétségbe, melyet egyszer csak megvilágít majd a mi napunk is.

Halva talált vasuti fékező. Gavlik János 18 éves vasuti fékezőt esütőrtökön reggel lakásán halva találtak. Miután külérőszak nyomát nem lehet rajta felfedezni, a halál okának létségtelen megállapítása céljából fel fogják boncolni. Erős a gyanu, hogy a kályhából kiömlő szengáz ölte meg.

Lopás kicsinyben. Kovacev Száváné sz. Gyukits Milica nádaljai lakós betörte Nenadov Jócáné lakásának ajtaját és elvitt egy asztalterítőt, állítás szerint azért, mert Nenadovné neki burgonyával és kenyérral tartozott. Az ujvidéki íszék jogerősen 5 napi fogházra ítélte.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

Budapest, VI., Andrassy-ut 11.

Telefon 167—30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást kétséggel ad.

Meghívó.

A Péterrével Keresztény Fogynszítási Szövetk. XII. évi rendes közgyűlését

1917. febr. 11.-én vasárnap d. u. 3 ó Hajdu András tanító tanteremben fogja megtartani, melyre a t. üzletrészesek tisztelettel meghívotnak

T Á R G Y A K:

1. Elnöki jelentés az 1916. üzletév lefolyásáról és eredményéről
2. A tisztikar felmentése.
3. Az igazgatóság, és felügyelő-bizottság javaslata a tiszta haszon felosztására.
4. Napbiztosok és ezekből felügyelő-bizottság választása
5. A Jegyzőkönyv hitelesítésére két üzletrészecs kikötése

6. Indítványok.
- Péterréven 1917. évi január hó 21.-én tartott Keresztény Fogynszítási Szövetkezet igazgatósági és felügyelőbizottsági együttes üléséből.

Az évi vagyon mérleg, veszteség és nyereség számla kimutatás a gyűlést megelőző 8 napon át a szövetkezet üzleti helyiségében megtekintés végett kifüggesztetik.

BEVÉTEL PÉNZTÁR FOGALMI SZÁMLA 1916. ÉVBEN. KIADÁS

Sor-szám		K	f	Sor-szám		K	f
1	1915. évről pénzmaradvány	2946	20	1	Árulkért	102581	61
2	Árubból bevétel	121746	11	2	Üzletrészecze	1638	—
3	Lombard kölcsön	1500	—	3	Adókért	941	96
				4	Személyzet fizetésért	5747	94
				5	Szállítási költségkért	1564	03
				6	Üzleti kiadásért	1071	32
				7	Hadi kölcsönökért	390	—
				8	Óvadék	510	—
				9	Óvadék után %	18	74
				10	Jótevényből	30	—
				11	Értékpapírok	1390	—
				12	Készpénz mint egyenleg	6778	71
		126192	31			126192	31

BERETKA JÓZSEF, pénztárnok.

Péterréven, 1917. január hó 21.

MOLNÁR JÁNOS, h. üzletvezető.

VAGYON MÉRLEG SZÁMLA 1916. ÉVBEN. TEHER

Sor-szám		K	f	Sor-szám		K	f
1	Készpénz	6778	71	1	892 n. r. á 10 K 281 tag	8920	—
2	Árulkészlet feltár szerint	23315	57	2	Tartalék alap	21000	—
3	Árulkért előleg	3161	12	3	Veszteségi tartalék alap	1000	—
4	Felszerelésből 100% ²⁹⁵ / ₂₉₅₀	265	50	4	Lombard kölcsön	1430	—
5	Értékpapírok	5400	—	5	Fel nem vett osztalék	580	—
6	2 havi függő kamat	20	—	6	Üzletvezető jutaléka	2232	53
7	Adások	1591	63	7	Ez évi nyereség	12650	—
8	Hár-ból 2% ^{7489.95} / _{149.95}	7340	—		Tiszta haszon jav. felosztása:		
					1. Tartalék alaphoz	8566	
					2. Jutalmazásokra	300	
					3. 892 n. r. után á 2 K	1784	
					4. Veszteségi tartalék alap jav. 2000		
		47872	53				

TRIPOLSZKY SÁNDOR, ig. elnök.

Péterréven, 1917. január hó 21.

OBERTLICH SÁNDOR, ig. jegyző.

PECZE M. IMRE HORVÁTH MIHÁLY SERESS ANDRÁS BÁLIZS ILLÉS

Igazgatósági tagok:

VESZT SÉG VESZTESÉG- ÉS NYERESÉG SZÁMLA 1916. ÉVBEN. NYERESÉG

Sor-szám		K	f	Sor-szám		K	f
1	Adóban	941	96	1	121746 kor. 11 f. forgalom után nyers bevétel	22173	44
2	Személyzet fizetésben	5717	94				
3	Szállítási költségben	1561	03				
4	Üzleti költségben	1071	32				
5	Felszerelésben	29	50				
6	Óvadék után %-ban	18	74				
7	Ház 2% leírás	149	95				
8	Egyenleg mint nyereség	12650	—				
		22173	44			22173	44

Ezen mérleg, vesz- és nyereség-számla a felügyelő-bizottság által megvizsgáltván, a keresk. törvényekkel megegyezőnek taláztatott.

BALASSA JÁNOS

Péterréven, 1917. évi január hó 21.

HAJDU ISTVAN, HORVATH ANDRÁS,

felügy. biz. elnök.

MRAZ SZILVESZTER, KULCSAR ISTVAN

felügy. biz. tagok.

Felhívás. Tekintettel arra, hogy sokan kérnek szállítási igazolványt hagyományra, dughagyományra valamint vörös és foghagyományra: ezennel felhívom úgy a termelőket, mint a város minden lakosát, akinek ezen cikkeik valamelyikéből feleslege illetve szükséglete van, jelentse be 8 nap alatt a rendőrségen (Kondorossy Miklós tb. rendőrkapitánynál földszint 6 szám alatt.) és pedig hétköznapon 11—12 d. e. és d. u. 3—6. — vasárnapon és ünnepnapon 8—10. 1) Mennyi az eladó feleslege; 2) Mennyi a szükséglete vörös cölöböl s szükségletét miként reméli biztosítani. Ezen összirásom célja biztosítani a helyi szükségletet s megállapítani, kinél milyen, — a helyi szükséglet veszélyeztetése nélkül — elszállítható feleslegek vannak. *Payerle Nándor*, főkapitány.

Letartóztatott katonaszökevény. Feltűnést keltett az Elte-kávéházban egy repülő hadnagy. Szórakozott, mulatott, kártyázott. Partnereinek föltűnt a különös viselkedés és főleg az, hogy nem áll a repülő tisztek törzszakához. Partnerei közül valamelyik fölhívta *Stoltzenberg Vilmos* csendőrszázados figyelmét a hadnagra, ki szorgos kutatással és ügyességgel megállapította, hogy a hadnagy nemis hadnagy, hanem közönséges katonaszökevény, szálmárnemzeti illetőségű 69. gy.-e. katonája, ki a losonci kórházból szökött meg. Neve Prerau Sándor, 18 éves, csinos, fiatal ember. Eddig már átadták a katonai hatóságának.

Kereskedelmi forgalom Macedóniával. Mivel Macedónia szabadabb lett a szövetséges országok kereskedelmére nézve, a német és osztrák gazdasági körök a legerélyesebb munkát fejtik ki, hogy a macedon piacot megnyerjék a maguk számára. A magyar érdekeltnek sem szabad tétlenül nézni a szövetségesek terfoglalását annál is inkább, minthogy a lehetőség meg van macedóniai exportunk fejlesztésére. A kormány rendelkezésére létesített Magyar áruforgalmi iroda szempontok figyelembe vételével rendes áruforgalmat tart fenn Macedóniával. Az ugynevezett szerződéses vonatokból, melyek hetenként egyszer mennek Macedóniába a kontingentálás alapján három vagonon illeti Magyarországot. Azok a kereskedők és iparosok, akik a macedon forgalomban akarnak részesülni és ott üzleti összeköttetéseket akarnak létesíteni, úgy a szállítóeszközök, — mint minden egyéb tekintetben a Magyar áruforgalmi irodánál Budapesten, (V. Béla u. 6.) nyerhetnek felvilágosítást.

Lovak vásárlása. A cs. és kir. budapesti katonai parancsnokság egy bizottságot küld ki Ujvidékre, mely folyó évi január hó 27.-én d. e. 10 órakor a Hal terén lovaknak szabad kézből való vételét fogja eszközölni. *Loványtántartóval ellátott lovak is megvételnek; a nyilvántartó lapok okvetlenül elhozandók.* A lóulajdonossal megállapított vételár azonnal készpénzben kifizetetik. Felhívjuk a lóulajdonosok közönséget, hogy mindenki igyekezzék nélkülözhető lovait a bizottság elé állítani, mert ha ezen

szabad kézből való vétel a lószükségletet nem fedezi, a nyilvántartóval ellátott lovak behívására fog a sor kerülni.

Nemzetközi Halott-szállítási Iroda Budapest, VI., Andrassy-ut 11. Exumál gyorsan és olcsón. Minden felvilágosítást készséggel ad.

A jegyző irnoka. Martulyák András a petróci községében néhány hónapig irnokoskodott az elmúlt évben, az alatt 28 drb. hamis marhajárulót állított ki és azokat 4—5 koronával értékesítette; egyben pedig a Medovarszki Andrásné által továbbítás végett neki átadott 44 koronát egyszerűnek magának tartotta meg. Az ujvidéki kir. tszék Martulyák Andrást 1 évi börtönrre ítélte jogerősnek.

Elítelt kurozslónó. Múlt év október havában Szerda Györgyné bácsföldvári lakos gyermekágyban fekvőt és kivánságára Kovács Pálné sz. Miksa Agnes 62 éves öreg asszonyt hívta hozzá. A környezet felhívta Kovácsné figyelmét a súlyos esetre és ajánlotta, hogy orvost hívjanak, de Kovácsné azt mondta, hogy nem kell orvos, nem lesz semmi baj. A fiu megszületett ugyan, de Szerdáné az avatlatlan kezek beavatkozása folytán fertőző lázban meghalt. A kir. tszék Kovács Pálnét 100 korona pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtást a Bn. alapján felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

Hirdetmény. A m. kir. honvédelmi miniszter f. évi január hó 12-én kelt 381984/4. a 1916. sz. rendelete alapján felhívom mindazon itt tartózkodó munkanélküli egyéneket, legyenek azok szakkunások, vagy egyszerű napszámosok, kik 1865. január elsejétől 1899. december 31-ig terjedő időközben születtek és az eddigi szemléken alkalmatlanoknak nyilváníttattak, hogy igazolványaikkal a városi tanács katonajogosztályában (Kossuth Lajos utca 43.) sürgősen jelentkezzenek. A jelentkezés elmulasztása szigoruan fog büntülni. — *Profuma Béla*, polgármester.

Uj biztosítótársaság. A magyar társadalom tömörül. Saját erejéből alkot egy tisztán magyar pénzen, magyar emberekkel, biztosítótársaságot. A megalapítás nehéz munkáját pénzügyünk, földbirtokosaink, gyárosaink, kereskedőink és a társadalomunk egyéb tényezői vállalták magukra. A megalapítás f. é. május hó elsején lesz. Az Ujvidéki Napló, mint minden becsületes alapokon nyugvó intézményt, ezt is felkarolja és erejével támogatja.

Utolsó vallomás. A legnagyobb népszerűségű, országos hírű zenei slágerek sorában méltóan illeszkedik *Káldory István* ének a gyönyörű dal, mely a „Százerek zenéje” harmadik számában jelent meg. A harmadik számban ezenkívül *Ótvás Adorján*nak: Drága lány a Kőnig Böske, *Kovács Károlynak*: Valakire régen várok, és *Bródy István*nak: Sej, haj, cigányok című rompaszeneszmám jelentek meg. A „Százerek Zenéje” előfizetési ára negydekre 4 korona. A kiadóhivatal címe: VI., Nagymező-utca 37.

Sorozás. Holnap kerülnék a mérce alá az 1899-ben született hadkötelesek. Elég szép, egészséges anyag felét rendelkezik ez a korosztály, tehát válogathatnak. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy aki a sorozáson megjeleni köteles ne várja a behívót, hanem ennek hiányában is jelentkezzenek.

Országos szén-bizottság. A kormány megalakította az országos szénbizottságot, amely a kereskedelemügyi és pénzügyi miniszterek rendelkezése alá tartozik. A bizottság tagjai az előzők és igazgatókon kívül a kereskedelmi és pénzügyminiszter két-két kiküldöttje, egyik az államvasut, a másik a szénbányák részéről, továbbá a száakepviseletek kinevezett tagjai. Az országos bizottság rendelkezik a kokszi-, szén- és brikett-készletekkel, amely elárutása csupán a bizottság utasítása szerint történhet. A bizottság a zár alá nem vett készleteket is ellenőrizheti és azokat bármikor átvizsgálhatja. A szállítások, elárutások körül a szénkereskedőknek is kell tartaniuk a bizottság rendelkezéseit. Aki a rendelkezést megszegi, há hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. Ha kiderül, hogy valaki a bizottság kijátszásával mennyit nyert, a nyereség kétszerese fizetendő bírságul. Az ilyen módon szerzett nyereség elkobzandó, annak egyötöde a följelentő, többi része a rokkant katonáké.

Biztosítva van az ország gabona szükséglete. Az Orsz. Közélemezési Hivatal által megindított pótkérvírálás a legnagyobb eréllyel folyik és igen kedvező eredménnyel bízt. Niponta átlag 100—130 vagon búzát, rozstot jelentenek be a Haditermény r.-t.-nak, amely ezeket azonnal átutalja a malmoknak. Illetékes helyen az a vélemény, hogy az új termésig az ország minden import nélkül is el lesz látható. Hát a mily ör, vendetes ez az utóbbi biztatósoly elszomorító úgy a hatóságainkra, mint a termelőinkre az a körülmény, hogy csak a felülről érzett szigorú rendszabályok alkalmazásával nyíltak meg a vernek, a magtárak, raktárak s egyéb rejtékelyek, ahova bizonyára nem az ellenséges betörés miatti félelmükben dugdosták el.

Házasságot meghatalmazással is lehet kötni. A házasság egyszerűsítéséről most kiadott rendelet értelmében a legfontosabb intézkedés, hogy a távollevő katonaszemély, például a hadifogoly meghatalmazott utján is köthet házasságot, ha írásban kijelenti, hogy mivel akar házasságot kötni és világosan megjelöli azt a személyt, akit a házasságtörésnél való eljárásra felhatalmaz. A katonai szolgálatot teljesítő egyén továbbá a háború alatt kihirdetés és felmentés nélkül is sürgős házasságot köthet, ha a két házassuló fél az anyakönyvvezető előtt kijelenti és erre esetleg esküt is tesz, hogy közöttük házassági akadály legjobb tudomásuk szerint nincsen. Az ilyen házasság bármely anyakönyvvezető előtt megköthető.

Rézveretek beszállítása.

A hadiszolgáltatásokról szóló 1912. LXVIII. t. c. 24. és 27. §-a alapján a következőket rendeltem: Az alább felsorolt ajtóveretekről a gyárosoknál és kereskedőknél meglevő raktári készleteket amennyiben ezen ajtóveretek egészben vagy tulajdoni részben vörösréz, sárgaréz, vörösfém, vagy bronzból vannak, hadi célokra igénybeveteknek jelentem ki.

Ezen ajtóveretek a következők:
1) kilincsek, gombok,
2) kilincsrózsák,
3) kulcsok, paizsok és kulcslyukfedők,
4) zárszafok,
5) ajtófogtyuk (lengő és szelfogó ajtókra)

Ezeket az ajtóvereket a gyárosokon és kereskedőkön kívül azoknak is be kell szolgáltatniuk, akik a vereteket mások számára őrizetben tartják. Különlegesen gazdagon díszített ajtóvereteket nem kell beszállítani.

Az ezen rendelettel igénybevevett ajtóvereteket azok bírtokosa az 1917. évi január hó 20-ig a Magyar szent korona országainak főmunkáspontja részvénytársaságának (Budapest, IV., Városház-u. 10. sz.) vagy ezen részvénytársaság meghatalmazott bevásárlóinak szabadkézből eladhatja.

Az igénybevevett vereteket a m. kir. kereskedelemügyi miniszter engedélye nélkül senki más részére elidegeníteni, feldolgozni vagy más módon felhasználni nem szabad.

A jelen rendelet végrehajtásának ellenőrzésére külön ellenőrző közegek alkalmazhatók. Ezen közegeknek kivánságára a fél az ellenőrzéshez szükséges adatokat rendelkezésre bocsátani tartozik.

Aki az igénybevevett készletet vagy annak egy részét az átvételi bizottsághoz be nem szállítja a jelen rendelet ellenére elhazsnálja, feldolgozza vagy elidegeníti, vagy pedig a jelen rendelet ellenére más módon rendelkezik, vagy a jelen rendelet rendelkezéseit egyébként megszegi az amennyiben cselekménye súlyosabb büntetés rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságként mint rendőri büntető bíróságnak a székesfővárosi államrendőrségnek működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

Horvát-Szlavonországban e kihágás miatt az ott érvényes jogszabályok szerint hivatott hatóságok járnak el.

Ezen rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya kiterjed a Magyar Szent korona országainak egész területére.

A miniszter helyett:

Karátson s. k.
államtitkár.

Hirdesen az
„UJVIDEKI NAPLÓ”-BAN

PROJECTOGRAPH RÉSZV. TÁRS.

A házasság árnyéka
„Nordisk” újdonság 3. felv.
A főszerp.: W. PSILADER

Lengyelvér

Egy baletáncosnő regénye
3 felvonásban.

*Csigastal hajszál de drága
Hamar PALMA németet rajza*

Kitunó halpaprikást

az már elismert tény,
csak BRUDER IST-
VÁN vendéglőjében
Fater 1. sz. a. minden
hétfőn este ehetünk.

Világításhoz, gépek
hajtásához és fő-
zéshez használjunk

Villamos áramot.

Közelebbi felvilágosítással és díjtalan költséggel szolgál az Ujvidéki Villamossági Részvénytársaság

Dr. PALÓCZ

k. egészségügyi
tanár, v. körhízi
specialista orvos

Bpest, IV., Károly-körút 2. sz.

sok évi orvosi speciális praxisa folytán teljes bizalommal, felismeri és gyógyítja egy férfialagnál, mint nőknél a tilkos- és nemilegességeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel. hétköznapokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-5-ig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszlevegős levélre szivesen ad díjtalan felvilágosítást átétél, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajtól 3-20

TIVOLI

Hétfő és kedd, jan. 22., 23.

A vágy dala
„Nordisk” dráma 3 felv.

A szoknyahős
„Nordisk” dráma 3 felv.

HIRDESSZEN AZ

„UJVIDÉKI NAPLÓ”-BAN

100 drb. famegmunkálógép, valamennyi elsősorú német gyártmány, használt, de kitűnő jó karban azonnal kapható **ABELES EMIL** famegmunkáló osztályánál Budapest, V., Váci-ut 14. szám. — Telefonszám 170-61.

Veszek és cserélek jókarban levő famegmunkáló gépeket!!

UJVIDÉKI VÁROSI JÓDOSGYÓGYFÜRDŐ**ALCALICUS JÓDOS GYÓGYFORRÁS.**

Modernül épült fürdőépületben jód, langóiszap, mór, halleini sós és tengerisósfürdők, szénasavas fürdők. — Külön férfi és női osztállyal felszerelt hidegvízgyógyintézet — VILLAMOS GYÓGYMÓDOK. Modernül berendezett gőzfürdő és kádifürdők. Csusz, kőszvény, ischiasz, idegbetegségek, mindenféle női bajok, gúmos csontbajok, vérhaj ellen. — A FÜRDŐ TÉLEN FÜTHETŐ SZOBÁKKAL ÉS FOLYÓSOKKAL van ellátva.

MODERN VENDÉGSZOBÁK ÉS ÉT-TEREM. — TÉLI KURÁRA KIVÁLÓAN ALKALMAS. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS: Dr. VILT VILMOS. — KIMERÍTŐ TÁJÉKOZATÓT KÜLD AZ IGAZGATÓSÁG. — EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA.

SZÖVETKEZETI KÖNYVNYOMDA

TELEFON SZÁM 371.

Villanyozdony által hajtott géppel, a legújabb és legdivatosabb betűkkel, keretekkel, díszetésekkel bőven berendezve

Összes könyvnyomdai munkákat a legmeszebbmenő műszaki tökélyvel, a legszébben, gyorsan és tisztán végzi -----

UJVIDÉK BUZA-TÉR 22

SZALAGFÜRESZ és KÖRFÜRESZLAPOK

furók, valamint az összes famegmunkáló szerszámok minden méretben azonnal raktáron kaphatók

ABELES EMIL FAMEGMUNKÁLÓ OSZTÁLYÁNÁL
Budapest, V., Váci-ut 14. sz. Telefon 170-61 sz.

Veszek és cserélek jókarban
levő famegmunkálógépet.

Markovits Sz. Dusán
Kossuth L.-utca 37. sz. (Winkle-palota).

Nagy választék női szövetek, selymek, bársonyban, a legváltozatosabb színekben és minőségben, továbbá minden e szakmáavagó cikkekben. A jóízű hölgyek bevásárlási helye. — Mérsékelt árak, szolid kiszolgálás.

Megszűnt az árdrágítás!

szijgyártó, nyerges- és bőrdandós üzletében: Ferencz József-tér 3. sz. (Wagner palota), melyről minden vevő személyesen meggyőződhetik, mert én a rendes polgári haszonnal megelégszem. — Csinos sport-, utazó-, katonai- és vadász-felszerelések nagy választékban kaphatók. Javítások juttányos árban készülnek -----

Dietrich Frigyes, Ujvidék

--- szijgyártó- és nyerges-mester. ---

**Elsőrendű porosz szén
és prima wieni koks**

napi áron kapható az

Ujvidéki Népbank-nál

Kossuth Lajos-utca 50.